

نکوداشت سالروز پایان سرایش شاهنامه در خانه نمایش ۴۷؛ بررسی رابطه زن و مرد در شاهنامه

نکوداشت سالروز پایان سرایش شاهنامه در خانه نمایش دا برگزار شد.

به گزارش سایت خبری پرسون، نکوداشت سالروز پایان سرایش شاهنامه، بعد از ظهر روز جمعه، ۲۶ اسفند ماه سال جاری همزمان با زمان تاریخی پایان سرایش شاهنامه از سوی حکیم فردوسی در خانه نمایش دا برگزار شد. بهروز غریب‌پور نویسنده، کارگردان و پژوهشگر حوزه تئاتر و کامران کشیری کارشناس زبان‌شناسی و مردم‌شناسی سخنرانانی بودند که راجع به شاهنامه و نقش و جایگاه آن در جامعه ایران سخن گفتند. بهروز غریب‌پور در سخنانی درباره عدل در شاهنامه عنوان کرد: آن چیزی که در شاهنامه و برای فردوسی مهم است، عدل است. عدلی که در آفریدن شخصیت‌ها وجود دارد. ما یک تحلیلی درباره فئودور داستایوفسکی داریم که می‌گوید یکی از بزرگترین خدمات داستایوفسکی این است که شخصیت‌هایش برده نیستند یعنی هر چه که نویسنده بگوید انجام نمی‌دهند بلکه آنها دارای ذات جدا از مولف هستند. در دستگاه افراسیاب پیران ایزد را می‌بینید که یک انسان هوشمند، خلاق و خردمند است. وی افزود: فردوسی به جهان سیاه و سفید نگاه نمی‌کند و افراسیاب را تبدیل به یک غول بی شاخ و دم نمی‌کند. برای او صفات ارزشمند هم می‌آورد. درباره سودابه هم فوق‌العاده درست عمل می‌کند یعنی آفریدن شخصیت‌هایی که هم بتوانند هوشمند باشند و هم بتوانند به موقع اعمال بد انجام بدهند؛ شخصیت‌های دنیای واقعی دراماتیک.

این پژوهشگر راجع به یکتاپرستی در اثر فردوسی گفت: مشکل فردوسی با شخصیت جمشید این است که از یکتاپرستی عدول می‌کند. خیلی از مذهبی‌ها می‌گفتند شاهنامه الگوی شاه پرستی است در حالیکه اصلاً نمی‌دانستند شاه چیست و اصلاً نمی‌دانستند که اگر ما یک کتاب بزرگ در یکتاپرستی داشته باشیم، شاهنامه است. یکی از شاگردان فردوسی، خیام است که فقط راجع به هستی و نیستی صحبت می‌کند. او در سخنان پایانی راجع به نقش موسیقی کلام در شاهنامه تصریح کرد: امروزین کردن فردوسی و شاهنامه در تعدیل کردن و کاهش داستان و زبانش نیست. اشتباهی که همه دراماتیزهای ایرانی کردند، این است که متوجه نشدند شاهنامه بدون موسیقی نمی‌شود به همین دلیل من ادعا کردم و روی این ادعا هم پافشاری می‌کنم که قطعاً آیندگان هم به آن پی می‌برند که رستم و سهراب به نثر بسیار غلط است. اسفندیار به نثر بسیار غلط است. چطور می‌توانید حتی کوچک‌ترین و ضعیف‌ترین مصراع فردوسی را به نثر تبدیل کنید در صورتی که موسیقی در آن جریان دارد؟ «از خون جوانان وطن لاله دمیده» را به نثر تبدیل کنید، روی مخاطب اثر نمی‌گذارد. برای این من اسم آن تالار را «فردوسی» گذاشتم چون نخستین لیبرتو نویس و نخستین فیلمنامه‌نویس ایرانی است و بالاتر از هومر و ویلیام شکسپیر قرار دارد ولی ما قدرش را ندانستیم.

همچنین، پخش کلیپی از سخنان بهرام بیضایی درباره شاهنامه و نقش اسطوره‌ای از دیگر بخش‌های این برنامه بود. در ادامه، طاهره بهرامی نقال و شاهنامه‌خوان به نقالی یکی از داستان‌های شاهنامه پرداخت.

در انتها، با همکاری کارگاه اشتراک خانه نمایش دا به سرپرستی و طراحی مهدی رضایی، سه نمایش در قالب تحقیق- اجرا روی صحنه رفت که هر یک به ترتیب، به رابطه بین زن و مرد در شخصیت‌های رودابه و زال، تهمینه و رستم و گردآفرید و سهراب، بررسی دیوهای شاهنامه و بررسی داستان ضحاک از سلطه تا سقوط می‌پرداختند. رویداد نکوداشت سالروز پایان سرایش شاهنامه در راستای توجه خانه نمایش دا به رویدادهای آیینی سنتی و اسطوره‌محور همانند برنامه‌های مشابه در چند سال گذشته برگزار شده است.

منبع: روابط عمومی خانه نمایش دا